

UCHWAŁA NR XXIV/156/2026
RADY MIEJSKIEJ MIEROSZOWA

z dnia 29 stycznia 2026 r.

**przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Mieroszów na lata 2026-2029**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 1153, ze zm.) w związku z art. 4¹ ust. 1, 2, 2a i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 2151) oraz art. 10 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939), Rada Miejska Mieroszowa uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Mieroszów na lata 2026-2029, który stanowi załącznik do uchwały.

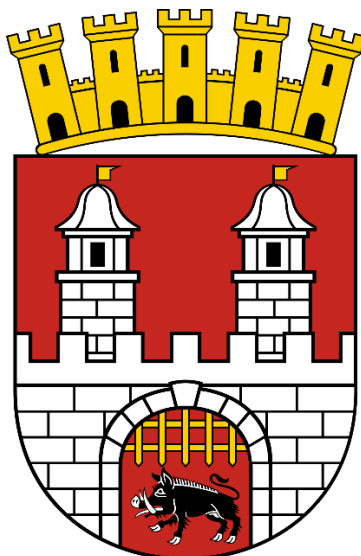
§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Mieroszowa.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia, z mocą obowiązującą od 01 stycznia 2026 r. i podlega opublikowaniu w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Mieroszowie.

Wiceprzewodnicząca Rady
Miejskiej Mieroszowa

Malwina Wojtas-Wlaszczyk

Załącznik nr 1
do uchwały XXIV/156/2026
Rady Miejskiej Mieroszowa
z dnia 29.01.2026 r.

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA
NARKOMANII
W GMINIE MIEROSZÓW
NA LATA 2026-2029**

Mieroszów, styczeń 2026 r.

Wstęp

Kreowanie postaw zdrowotnych i społecznych sprzyjających profilaktyce zachowań ryzykownych, edukacja, profilaktyka chorób i promocja zdrowia oraz zapobieganie uzależnieniom i ich skutkom zdrowotnym i społecznym to zadania z obszaru zdrowia publicznego. W przyjętym w Polsce systemie ochrony zdrowia niebagatelne znaczenie ma działalność jednostek samorządu terytorialnego. Ustawodawca, w art. 7 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 1153, ze zm.) wskazał realizację zadań z zakresu ochrony zdrowia, jako jedno z zadań własnych gminy. Zadania w tym zakresie samorząd gminy wykonuje poprzez odpowiednie działania z zakresu polityki społecznej, zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia na lata 2021-2026.

Samorząd gminy na podstawie ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 2151) oraz ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1939) ma obowiązek przyjmować i realizować gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii. Od 2022 roku elementem działań edukacyjnych i profilaktycznych prowadzonych w ramach gminnych programów jest także przeciwdziałanie uzależnieniom behawioralnym.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Mieroszów na lata 2026-2029 określa zakres i formę realizacji działań związanych z przeciwdziałaniem alkoholizmowi, narkomanii i uzależnieniom behawioralnym na terenie Gminy Mieroszów. Uwzględnia cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, określone w Narodowym Programie Zdrowia, „Rekomendacje do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii w 2026 roku” Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom i jest spójny ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Mieroszów na lata 2021 – 2027.

Sposoby realizacji zadań zawartych w Programie dostosowane są do lokalnych potrzeb i możliwości prowadzenia określonych działań w oparciu o posiadane zasoby instytucjonalne, osobowe i finansowe.

Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Mieroszów na lata 2026-2029 koordynowana jest przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Mieroszowie.

Zadania Programu realizowane są poprzez:

- 1) zlecanie zadań innym jednostkom gminnym,
- 2) zlecanie zadań podmiotom wymienionym w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1320 ze zm.) ,
- 3) zakup usług od podmiotów prawnych i osób fizycznych.

Do instytucji przygotowanych i zaangażowanych w rozwiązywanie problemów uzależnień substancji psychoaktywnych w Gminie Mieroszów należą:

- 1) Ośrodek Pomocy Społecznej w Mieroszowie (OPS))
- 2) placówki szkolno-oświatowe,
- 3) placówki medyczne (lekarz pierwszego kontaktu),
- 4) Policja,
- 5) Zespół Interdyscyplinarny w Mieroszowie (ZI)
- 6) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Mieroszowie (GKRPA),
- 7) Punkt informacyjno-konsultacyjny,
- 8) Punkt pomocy psychologicznej,
- 9) Mieroszowskie Centrum Kultury,
- 10) organizacje pozarządowe.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Mieroszów na lata 2026-2029 adresowany jest w szczególności do:

- 1) dzieci i młodzieży,
- 2) rodziców, opiekunów, wychowawców,
- 3) konsumentów i sprzedawców napojów alkoholowych,
- 4) osób pijących w sposób ryzykowny, szkodliwy oraz osób uzależnionych,
- 5) rodzin osób z problemem uzależnień i przemocy,
- 6) instytucji i podmiotów działających na terenie Gminy Mieroszów zajmujących się zawodowo lub służbowo profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień.

Rozdział I

1. Zadania gminy w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi

Zgodnie z art. 4¹ ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2151), prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gmin.

W szczególności zadania te obejmują:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą domową;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 w/w ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- 6) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej i klubów integracji społecznej.

Zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi wykonywane są poprzez odpowiednie kształtowanie gminnej polityki społecznej, a w szczególności:

- tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje do powstrzymania się od spożywania alkoholu i środków odurzających;
- działalność wychowawczą i informacyjną;
- leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych od alkoholu;
- zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i ich usuwanie.

2. Zadania gminy w zakresie przeciwdziałania narkomanii

Przeciwdziałanie narkomanii realizuje się przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, gospodarczej, oświatowo-wychowawczej i zdrowotnej, a w szczególności:

- 1) działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i profilaktyczną;
- 2) leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych;
- 3) ograniczanie szkód zdrowotnych i społecznych;
- 4) nadzór nad substancjami, których używanie może prowadzić do narkomanii;
- 5) zwalczanie niedozwolonego obrotu, wytwarzania, przetwarzania, przerobu i posiadania substancji, których używanie może prowadzić do narkomanii;
- 6) nadzór nad uprawami roślin zawierających substancje, których używanie może prowadzić do narkomanii.

Organy władzy administracji państwowej i samorządowej obowiązane są do podejmowania działań zmierzających do ograniczenia używania narkotyków oraz inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu przeciwdziałania obrotowi, wytwarzaniu i posiadaniu substancji, których używanie może prowadzić do narkomanii.

Zgodnie z art. 10 ust. 1 Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 1939) do zadań własnych gmin należy:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii;
- 5) pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

3. Uzależnienia behawioralne

Ustawa z dnia 17 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2021 r. poz. 2469, ze zm.), wprowadziła do programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii zadania dotyczące przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym.

Uzależnieniem behawioralnym, inaczej czynnościowym, nazywana jest grupa objawów związanych z wielokrotnym, długotrwałym i utrwalonym powtarzaniem konkretnej czynności. Działanie takie ma na celu zredukowanie złego samopoczucia i wewnętrznego napięcia poprzez osiągnięcie uczucia przyjemności, zaspokojenia, radości czy nawet euforii przez osobę wykonującą daną czynność. Często są to zachowania akceptowane społecznie. „Najważniejszą różnicą pomiędzy wykonywaniem jakiejś czynności z pasją a uzależnieniem jest utrata kontroli (odczuwanie przymusu) i powód, dla którego wykonujemy daną czynność. Utrata kontroli wiąże się z tym, że nie jesteśmy w stanie przestać, nawet jeśli próbujemy. Powód uzależnienia jest w dużej mierze związany z tym, że nie radzimy sobie z emocjami lub stresem i niejako uciekamy w dane zachowanie, żeby nie myśleć o trudnościach (w przypadku dzieci tego typu problemy to np. kłótnie rodziców, brak kolegów itp.)”¹.

Przykładami uzależnień behawioralnych są:

- hazard,
- uzależnienie od komputera (oraz gier komputerowych),
- fonoholizm (uzależnienie od telefonu komórkowego),
- zakupoholizm,
- ortoreksja (nadmierna koncentracja na zdrowym odżywianiu).

Do skutecznych strategii zapobiegania uzależnieniom behawioralnym (podobnie jak w innych zachowaniach ryzykownych młodzieży) należą: rozwijanie kompetencji psychospołecznych dzieci i młodzieży oraz rozwijanie kompetencji wychowawczych rodziców i opiekunów.

Rozwijanie umiejętności psychospołecznych dziecka i kompetencji wychowawczych rodziców stanowi przeciwwagę dla podstawowych czynników ryzyka uzależnień, takich jak: braki w zakresie metod radzenia sobie ze stresem i negatywnymi emocjami, nieumiejętność podejmowania decyzji, problemy z nawiązywaniem relacji, niska samoocena. Z drugiej strony rozwijanie kompetencji rodziców w zakresie komunikacji z dzieckiem, stawiania wymagań i ich egzekwowania, a także uświadamianie rodzicom, dlaczego tak ważne jest spędzanie czasu z dzieckiem, co można w tym

---

¹ M. Rowicka, Skuteczna profilaktyka uzależnień behawioralnych, Ośrodek Rozwoju Edukacji, Warszawa 2019

czasie robić itd. – to działania mające pozytywny wpływ na funkcjonowanie młodych osób w środowisku rodzinnym.

4. Profilaktyka uzależnień

Profilaktyka to świadome działanie nastawione na jednostki lub grupy społeczne, mające na celu zapobieganie różnorodnym problemom zanim one wystąpią. Do działań profilaktycznych zalicza się również identyfikowanie jednostek lub grup zagrożonych w celu podejmowania interwencji we wczesnej fazie powstawania zachowań ryzykownych lub problemowych. Profilaktyka z definicji jest działaniem uprzedzającym, a nie naprawczym.

Profilaktyka uzależnień ma na celu ograniczanie rozmiarów używania lub nadużywania substancji psychoaktywnych (alkohol, nikotyna, narkotyki, nowe substancje psychoaktywne, leki) oraz zapobieganie różnorodnym szkodom zdrowotnym i społecznym, które są z tym związane, takim jak: groźne choroby i infekcje, wypadki drogowe, zatrucia i przedawkowania, uzależnienia, niepełnosprawność, marginalizacja, konflikty z prawem, problemy młodych ludzi w uzyskaniu zatrudnienia, akty agresji, problemy w relacjach z innymi, problemy w nauce i inne destrukcyjne lub szkodliwe czyny popełniane pod wpływem substancji psychoaktywnych oraz w związku z nimi. Profilaktyka problemów behawioralnych obejmuje na przykład nadużywanie Internetu, komputera lub telefonu, problemowy hazard.

Kontrolowanie czynników ryzyka jest tym, co odróżnia profilaktykę od promocji zdrowia, a także tym, co wyróżnia działania profilaktyczne spośród szerokiego spektrum oddziaływań nastawionych na socjalizację i wychowanie młodego pokolenia. Konstruowanie programów profilaktycznych powinno więc być oparte na wiedzy o czynnikach ryzyka i mechanizmach ich osłabiania lub kompensowania. Przykładami działań zmierzających do eliminowania lub redukcji czynników ryzyka jest opóźnianie wieku inicjacji alkoholowej, ograniczanie dostępności do substancji psychoaktywnych, korygowanie nieprawidłowych przekonań normatywnych dotyczących używania substancji przez otoczenie społeczne, osłabianie pozytywnych oczekiwań wobec skutków działania substancji psychoaktywnych. Jeśli działania profilaktyczne koncentrują się na wzmacnianiu czynników chroniących, np. na rozwijaniu konstruktywnych zainteresowań, kształtowaniu umiejętności psychospołecznych, wspieraniu rodziców i rodziny, wzmacnianiu pozytywnego klimatu szkoły, to ich „profilaktycznym” celem jest kompensowanie lub redukcja wpływu istotnych czynników ryzyka².

---

² Standardy profilaktyki, K. Ostaszewski, Warszawa 2016, <https://kcpu.gov.pl/publikacja/standardy-profilaktyki/>

Profilaktyka uzależnień polega na:

- 1) eliminowaniu lub redukowaniu wpływu znaczących czynników ryzyka używania i nadużywania substancji psychoaktywnych/problemów behawioralnych,
- 2) osłabianiu/kompensowaniu zagrożeń (czynników ryzyka) poprzez działanie czynników chroniących.

Oddziaływania te są adresowane zarówno do ogółu społeczeństwa, jak i grup podwyższonego ryzyka, ale także do tych osób, które przejawiają zachowania sprzyjające pojawieniu się uzależnienia (np. piją alkohol czy miały pierwszy kontakt z narkotykami).

Profilaktykę w zależności od grupy odbiorców, do której jest skierowana podzielić można na uniwersalną, selektywną i wskazującą.

Profilaktyka uniwersalna jest adresowana do ogółu społeczeństwa i jej celem jest ograniczenie wystąpienia uzależnień bez względu na poziom ryzyka grupy docelowej.

Profilaktyka selektywna jest kierowana do osób, które charakteryzują się pewnymi (znanymi nam) czynnikami ryzyka, np. wychowują się w domu, gdzie rodzice nie poświęcają im uwagi (rodzice są uzależnieni). Celem profilaktyki selektywnej jest oddziaływanie bezpośrednio na zidentyfikowane czynniki ryzyka aby osłabić ich wagę.

Profilaktyka wskazująca jest skierowana do osób, u których rozpoznano wczesne objawy angażowania się w dane zachowanie uważane za problemowe. W przypadku uzależnień behawioralnych są to np. granie w gry hazardowe przed 18 rokiem życia, albo problemowe używanie internetu lub nadmierne granie w gry komputerowe.

Rozdział II

1. Diagnoza istniejących problemów społecznych na terenie Gminy Mieroszów

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Mieroszów na lata 2026-2029 został opracowany m.in. na podstawie Raportu z Ewaluacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Mieroszów za lata 2021-2023.

W celu sporządzenia raportu i pozyskania niezbędnych danych zwrócono się do przedstawicieli instytucji, organizacji i innych podmiotów działających na terenie Gminy Mieroszów z prośbą o przedłożenie wymaganych danych w zakresie objętych Strategią (dane statystyczne).

Powyższy Raport opierał się także na wynikach badania ilościowego. Do przeprowadzenia badań wśród osób z niepełnosprawnościami oraz seniorów wykorzystano metodę PAPI (ang. Paper & Pen Personal Interview). W przypadku dorosłych mieszkańców, uczniów, rodziców uczniów, nauczycieli oraz pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej najbardziej dogodną metodą była ankieta w formie aplikacji internetowej. Badanie zostało przeprowadzone zgodnie z zasadami etyki, bowiem wszyscy uczestnicy badania zostali poinformowani o zachowaniu anonimowości i poufności, w związku z czym oddzielono dane odnośnie tożsamości pojedynczych badanych od informacji, jakich udzielili. Ponadto ankietując uczniów za każdym razem uzyskiwano zgodę dyrektora szkoły na przeprowadzenie badań w ich placówce.

W 2025 roku w badaniach ankietowych wzięło udział: 56 dorosłych mieszkańców, 29 rodziców uczniów, 37 nauczycieli, 10 pracowników OPS, 50 seniorów, 49 osób z niepełnosprawnościami oraz łącznie 132 uczniów (w tym: 81 uczniów klas piątych i szóstych oraz 51 uczniów klas siódmych i ósmych).

2. Wyniki badań

Na początku badania mieszkańców poproszono o ocenę ważności różnych problemów społecznych w środowisku lokalnym na terenie Gminy. Przyjętą w tym pytaniu miarą ważności różnych problemów społecznych była średnia uzyskana w wyniku odpowiedzi respondentów, gdzie waga punktowa wynosiła odpowiednio od 5 przy problemie uważanym za „bardzo istotny” do 1 przy „nieistotnym”. Poniższa tabela przedstawia skalę ważności poszczególnych problemów wskazaną przez mieszkańców w trakcie badania.

Tabela 1. Ocena ważności problemów społecznych występujących na terenie Gminy Mieroszów

Problemy społeczne	Średnia ważona problemu
alkoholizm	4,02
narkomania	3,52
wzrost przestępczości	3,36
nowe substancje psychoaktywne (dopalacze)	3,30
bezrobocie	3,93
ubóstwo	4,11

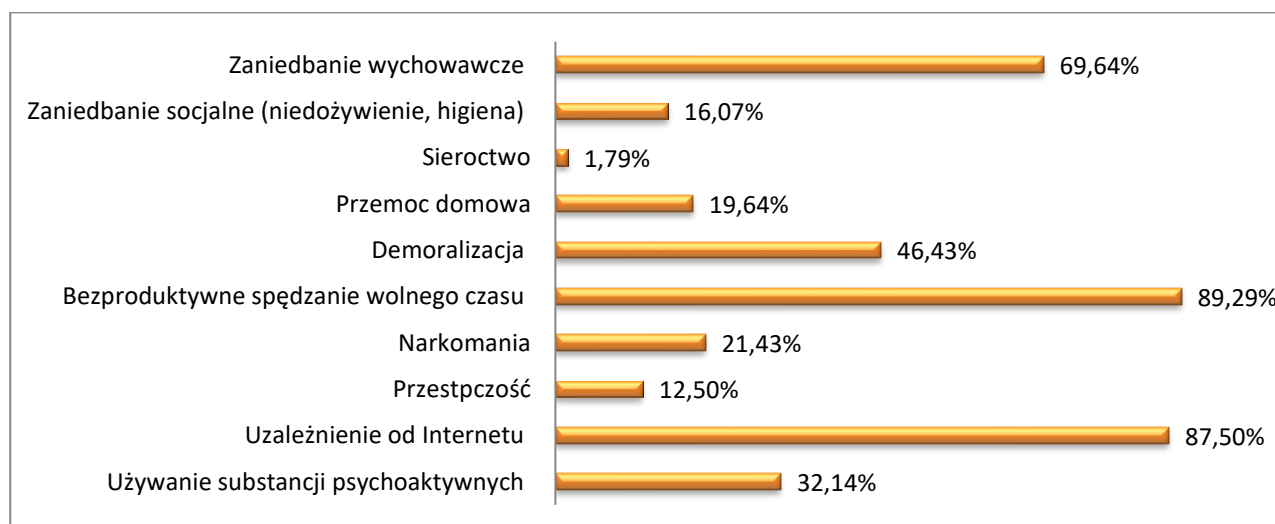
Jak wynika z badań, ankietowani mieszkańcy w hierarchii problemów najwyżej usytuowali ubóstwo, którego ważność została oceniona na poziomie 4,11, czyli problemu istotnego

(należy nadmienić, że w badaniach przeprowadzonych w roku 2021 problemem najwyżej usytuowanym w hierarchii problemów społecznych był alkoholizm). Kolejnymi, zauważalnymi przez mieszkańców problemami na terenie Gminy Mioszów okazał się problem alkoholizmu oraz bezrobocia. Ankietowani mieli możliwość wpisania innego ważnego problemu, który obserwują na terenie Gminy Mioszów. Wśród odpowiedzi pojawiły się: brak dodatkowych aktywności dla dzieci i młodzieży, brak komunikacji z powiatem, brak przejść dla pieszych, brudne chodniki, problemy psychiczne, zanieczyszczenie środowiska przez kominy szkodliwe dla ludzi i środowiska, zaśmiecony teren Gminy oraz brak dobrze płatnych miejsc pracy.

Mieszkańcy zostali również zapytani jakie negatywne zjawiska dostrzegają na terenie Gminy w odniesieniu do dzieci i młodzieży. Jak wynika z odpowiedzi najbardziej zauważalnym problemem jest bezproduktywne spędzanie czasu wolnego, wskazane przez 89,29% badanych mieszkańców. Kolejno 87,50% przyznało, iż jest to uzależnienie od Internetu, a 69,64% dostrzega zaniedbanie wychowawcze. Następnie 46,43% wskazało na demoralizację, a 32,14% na używanie substancji psychoaktywnych. Z kolei, 21,43% wskazało na narkomanię, a 19,64% na przemoc domową. Kolejno 16,07% zaznaczyło zaniedbanie socjalne (niedożywienie, higiena), 12,50% przestępczość, a 1,79% sieroctwo.

Poniższy wykres przedstawia rozkład poszczególnych odpowiedzi respondentów. Każdy z ankietowanych mógł zaznaczyć dowolną liczbę odpowiedzi, stąd też suma jest większa niż 100%. Mieszkańcy zostali również zapytani jakie negatywne zjawiska dostrzegają na terenie Gminy w odniesieniu do dzieci i młodzieży. Jak wynika z odpowiedzi najbardziej zauważalnym problemem jest uzależnienie od Internetu, a kolejno bezproduktywne spędzanie czasu wolnego.

Wykres 1. Jakie negatywne zjawiska odnoszące się do dzieci i młodzieży dostrzega Pani/Pan najczęściej?

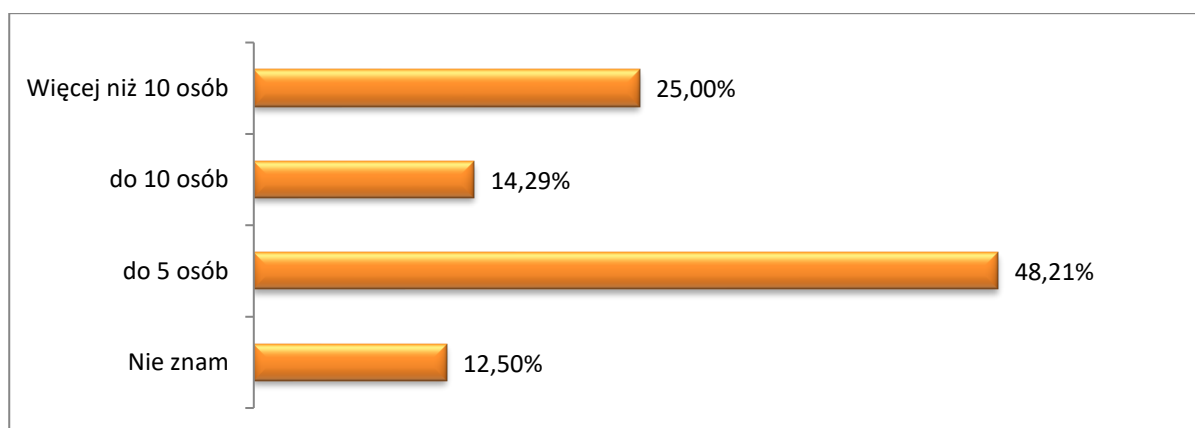

Alkoholizm

Dane z przeprowadzonej w 2025 roku diagnozy społecznej wśród mieszkańców Gminy Mieroszów wskazują również, iż wysoko w hierarchii problemów społecznych został usytuowany problem alkoholizmu. Dla 42,86% badanych jest to problem bardzo powszechny na terenie Gminy Mieroszów, a dla 39,29% jest to problem zauważalny. Kolejno, 16,07% ankietowanych uważa, że są to nieliczne przypadki. Pozostałe 1,79% ankietowanych mieszkańców nie wyraziło swojej opinii w tym temacie.

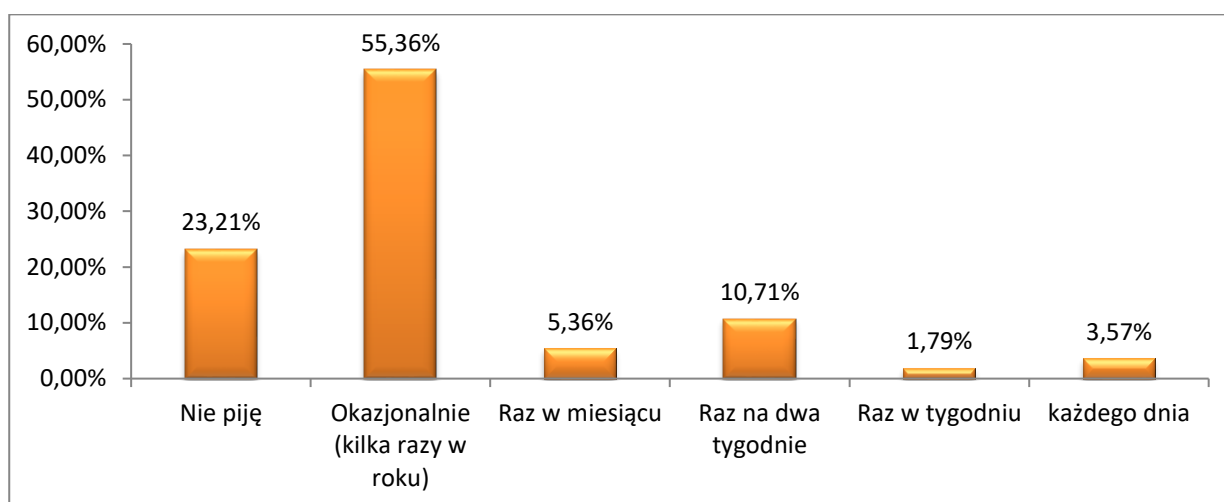
Ponadto, 64,29% uważa, że osoby spożywające alkohol stanowią zagrożenie dla bezpieczeństwa społeczności lokalnej. Ponadto z odpowiedzi respondentów wynika, że 87,50% zna osobiście kogoś kto w ich ocenie nadużywa alkoholu, w tym: 48,21% zna do 5 takich osób, 25,00% zna więcej niż 10 takich osób, a 14,29% zna do 10 osób. Pozostali ankietowani, tj. 12,50% zaprzeczyli posiadaniu takich znajomości.

Wykres 2. Czy zna Pani/Pan w swoim środowisku osoby nadużywające alkohol?

Jak wynika z deklaracji badanych mieszkańców z terenu Gminy alkohol jest obecny w ich życiu, ale częstotliwość jego spożywania jest zazwyczaj okazjonalna. Najliczniejsza grupa ankietowanych tj. 55,36% przyznała się do spożywania napojów alkoholowych okazjonalnie, średnio kilka razy w roku. Z kolei 23,21% zadeklarowało abstynencję, natomiast 10,71% przyznało, iż spożywa alkohol raz na dwa tygodnie. Z kolei 5,36% przyznało, iż ma to miejsce raz w miesiącu, a 1,79% raz w tygodniu. Pozostałe 3,57% spożywa alkohol każdego dnia. Analizując płeć respondenta, zarówno kobiety jak i mężczyźni deklarowali najczęściej, iż spożywają alkohol okazjonalnie.

Wykres 3. Jak często spożywa Pani/Pan napoje alkoholowe?

Podkreślić należy, iż 60,71% ankietowanych przyznało, że spotkało się ze zjawiskiem nietrzeźwości wśród kierowców. Niepokojącym jest, iż 42,85% badanych było świadkami spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży. Ponadto łącznie 48,22% badanych przyznało, że spotkało się z przypadkami sprzedaży alkoholu osobom nieletnim.

Z pozyskanych danych wynika, iż 25,00% badanych potrafiło samodzielnie wskazać przynajmniej jedną instytucję, która zajmuje się taką pomocą. Odpowiedzi respondentów wskazywały najczęściej na Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Monar. Pozostałe 75,00% przyznało, że nie zna żadnej instytucji udzielającej pomocy osobom uzależnionym. W celu poszerzania wiedzy mieszkańców na temat instytucji działających w obszarze profilaktyki zasadnym wydaje się więc podjęcie działań informacyjnych w tym zakresie.

Problem spożywania napojów alkoholowych przez młode osoby potwierdzają także wyniki badania przeprowadzonego wśród uczniów szkół podstawowych z terenu Gminy Mieroszów.

Z pozyskanych danych wynika, iż 4,94% uczniów klas piątych i szóstych oraz 35,29% uczniów klas siódmych i ósmych miało już kontakt z alkoholem. Wielu uczniów biorących udział w badaniu zadeklarowało, że zna osoby niepełnoletnie mające do czynienia z substancjami psychoaktywnymi. Uczniowie prezentują dość dobry poziom znajomości konsekwencji zdrowotnych picia alkoholu.

Narkomania

Według Raportu 2023 „Uzależnienia w Polsce” spadł odsetek uczniów, którzy deklarowali używanie narkotyków kiedykolwiek w życiu z 25,00% w 2015 roku do 22,00% w 2019 roku (ESPAD). Dodatkowo, wyniki badania CBOS z 2021 roku, pokazują od 2016 roku systematyczny

trend spadkowy w zakresie odsetka uczniów, którzy używali narkotyków w ciągu ostatnich 12 miesięcy. W ostatnich wynikach wskaźnik ten utrzymuje się na poziomie 13,00%, najwyższe wartości osiągał w 2003 roku – 24,00%.³

Dane pozyskane w trakcie diagnozy zagrożeń społecznych wskazują, iż problem narkomanii na terenie Gminy Mieroszów dla 39,29% badanych mieszkańców to nieliczne przypadki, dla 35,71% problem ten jest zauważalny, a dla 12,50% bardzo powszechny. Pozostałe 1,79% ankietowanych twierdzi, iż taki problem nie istnieje na terenie Gminy, a 10,71% nie miało zdania w tym temacie.

Ponadto 39,29% respondentów biorących udział w badaniu zna do 5 osób zażywających narkotyki, 12,50% ankietowanych zna do 10 osób, a 10,71% zna więcej niż 10 osób, 16,07% ankietowanych wie gdzie można dokonać zakupu tego rodzaju substancji psychoaktywnych.

Natomiast z przeprowadzonego wśród uczniów szkół podstawowych Gminy Mieroszów badania ankietowego wynika, że 7,41% uczniów klas piątych i szóstych oraz 25,49% uczniów klas siódmych i ósmych zna w swoim środowisku osoby, które zażywają narkotyki.

Problemy w środowisku szkolnym - używanie substancji psychoaktywnych

Spożywanie środków psychoaktywnych w środowisku dzieci i młodzieży związane jest z ryzykiem występowania szkód zdrowotnych, a także przyczynia się do nasilania zachowań antyspołecznych, osłabia hamulce społeczne, nasila agresję, powoduje najczęściej absencję szkolną, nieprawidłową realizację obowiązku szkolnego oraz konflikty z rówieśnikami, rodzicami i nauczycielami.

Diagnoza przeprowadzona wśród uczniów szkół podstawowych z terenu Gminy Mieroszów, wskazuje, iż jest to problem występujący również w środowisku badanych. Jak wynika z deklaracji ankietowanych, odsetek osób, które używały substancji psychoaktywnych wzrasta wraz z ich wiekiem. Wśród uczniów klas piątych i szóstych, 4,94% badanych wskazało, że spożywało alkohol, 12,35% że paliło papierosy. W grupie uczniów klas siódmych i ósmych wskaźniki te zdecydowanie wyższe.

Tabela 2. Używanie substancji psychoaktywnych przez uczniów

Substancje psychoaktywne	Uczniowie klas VI	Uczniowie klas VII i VIII
spożywanie alkoholu	4,94%	35,29%
palenie papierosów, w tym papierosy elektroniczne	12,35%	39,22%

³ Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, Raport 2023 „Uzależnienia w Polsce”, Warszawa 2023

Ponadto wielu uczniów szkół podstawowych biorących udział w badaniu zadeklarowało, że zna osoby niepełnoletnie mające do czynienia z substancjami psychoaktywnymi. Znajomości te poszerzają się wraz z wiekiem badanych uczniów co przedstawia poniższa tabela.

Tabela 3. Znajomość osób niepełnoletnich zażywających substancje psychoaktywne

Znajomości osób zażywających substancje psychoaktywne	Uczniowie klas piątych i szóstych	Uczniowie klas siódmych i ósmych
spożywanie alkoholu	32,10%	72,55%
palenie papierosów	70,37%	86,27%
zażywanie narkotyków	7,41%	25,49%

Problem używania środków psychoaktywnych przez uczniów został także poruszony w badaniu ankietowym skierowanym do nauczycieli ze szkół podstawowych z terenu Gminy Mieroszów. Z odpowiedzi badanych wynika, iż problem jest dość mocno rozpowszechniony, szczególnie w przypadku spożywania napojów alkoholowych, energetycznych oraz palenia papierosów.

Tabela 4. Czy według Pani/Pana są w szkole uczniowie, którzy mieli już kontakt z wskazanymi substancjami psychoaktywnymi?

Rodzaj substancji	
napoje energetyczne	
w mojej opinii, jest wielu uczniów, którzy piją napoje energetyczne	18,92%
w szkole jest kilku uczniów, którzy według mnie piją napoje energetyczne	67,57%
w mojej opinii w naszej szkole nie ma uczniów, którzy piją napoje energetyczne	13,51%
papierosy	
według mnie wielu uczniów miało kontakt z tym rodzajem substancji	18,92%
w szkole jest kilku uczniów, którzy według mnie mieli kontakt z tym rodzajem substancji	67,57%
w naszej szkole nie ma uczniów, którzy mieli kontakt z tym rodzajem substancji	13,51%
alkohol	
według mnie wielu uczniów miało kontakt z tym rodzajem substancji	10,81%
w szkole jest kilku uczniów, którzy według mnie mieli kontakt z tym rodzajem substancji	78,38%
w naszej szkole nie ma uczniów, którzy mieli kontakt z tym rodzajem substancji	10,81%

narkotyki	
według mnie wielu uczniów miało kontakt z tym rodzajem substancji	0,00%
w szkole jest kilku uczniów, którzy według mnie mieli kontakt z tym rodzajem substancji	37,84%
w naszej szkole nie ma uczniów, którzy mieli kontakt z tym rodzajem substancji	62,16%

Większość nauczycieli na poziomie dobrym lub bardzo dobrym oceniło swój poziom wiedzy w zakresie rozpoznawania objawów odurzenia alkoholowego lub narkotykowego. Co więcej większość przyznała, iż jest dobrze przygotowana do udzielania pomocy uczniom, którzy wykazują skłonności do podejmowania zachowań ryzykownych.

W trakcie badań ankietowych przeprowadzonych wśród rodziców uczniów z terenu Gminy Mieroszów zapytano rodziców, czy ich dziecko pali papierosy. Zdecydowana większość zaprzeczyła (96,55%). Pozostałe 3,45% nie wyraziło jednoznacznej opinii w tym temacie.

W przypadku pytania o upojenie alkoholowe, wszyscy badani rodzice zaprzeczyli by taka sytuacja miała miejsce.

Ponadto 100,00% rodziców wskazało, iż ich dzieci nigdy nie używały środków odurzających - narkotyków lub dopalaczy.

W dalszej części zapytano rodziców uczniów o to, czy potrafiliby rozpoznać osobę pod wpływem narkotyków. Zdecydowana większość respondentów tj. 89,66% stwierdziła, iż bez problemu rozpoznałaby taką osobę. Pozostałe 10,34% przyznało, że nie potrafiłoby rozpoznać czy osoba jest pod wpływem środków odurzających.

Kolejne pytanie dotyczyło wiedzy w zakresie rodzajów i skutków zażywania narkotyków. 72,41% respondentów wskazało, że wiedzą dokładnie wszystko na temat tego rodzaju substancji psychoaktywnych, 27,59% wskazało, iż tylko częściowo orientuje się w tym zakresie.

Rozdział III

1. Cele Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Mieroszów na lata 2026-2029

Głównym celem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Mieroszów na lata 2026-2029 jest ograniczanie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z nadużywania napojów alkoholowych, używania narkotyków i innych środków psychoaktywnych, uzależnień behawioralnych poprzez podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców Gminy Mieroszów oraz prowadzenie skoordynowanych działań profilaktycznych.

Cele szczegółowe Programu to:

1. **Edukacja i profilaktyka:** prowadzenie działań informacyjnych, edukacyjnych, szkoleniowych skierowanych do mieszkańców Gminy Mieroszów, zwłaszcza wdrażanie profilaktyki adresowanej do dzieci i młodzieży dotyczącej uzależnień i szkodliwości alkoholu, substancji psychoaktywnych i uzależnień behawioralnych, promowanie zdrowego stylu życia, wzmacnianie czynników chroniących przed uzależnieniami.
2. **Rozwój wsparcia dla rodzin, w których występuje problem uzależnień:** rozwój wsparcia psychospołecznego, terapeutycznego i prawnego dla rodzin osób z problemami uzależnień.
3. **Rozwój wsparcia dla osób uzależnionych:** motywowanie, wspieranie i kierowanie osób uzależnionych w procesie leczenia, rehabilitacji i reintegracji społecznej.
4. **Wzmacnianie działań środowiskowych i integracyjnych:** wspieranie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych na rzecz ograniczania negatywnych skutków nadużywania alkoholu oraz przeciwdziałania uzależnieniom.

2. Zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Mieroszów na lata 2026-2029

Do osiągnięcia celu głównego przewiduje się realizację zadań i celów szczegółowych, wskazanych przez art. 4¹ ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, art. 10 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz prowadzenie działań wynikających z potrzeb i możliwości ujawnionych w analizie problemów społecznych.

Zadanie 1. Edukacja i profilaktyka

Sposób realizacji	Realizator	Wskaźniki
Realizowanie rekomendowanych i autorskich programów profilaktycznych, warsztatów w zakresie uzależnień od alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych dla dzieci i młodzieży	GKRPA, OPS, placówki oświatowe	Liczba zrealizowanych programów rekomendowanych i autorskich, warsztatów Liczba uczestników programu
Realizowanie programów o charakterze edukacyjnym z zakresu profilaktyki uzależnień skierowanych do rodziców i opiekunów	GKRPA, OPS, placówki oświatowe	Liczba zrealizowanych programów edukacyjnych Liczba uczestników programu
Realizowanie lokalnych programów profilaktycznych, działań informacyjno-edukacyjnych w zakresie wiedzy o szkodliwości spożywania alkoholu i innych środków psychoaktywnych	GKRPA, OPS, placówki oświatowe	Liczba zrealizowanych programów Liczba zorganizowanych kampanii, inicjatyw Liczba uczestników programów
Organizowanie alternatywnych form spędzania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży, promujących zdrowy tryb życia	OPS, GKRPA, Świetlica Środowiskowa „Muchomorki”, placówki oświatowe, MCK, organizacje pozarządowe	Ilość zorganizowanych działań/programów, Liczba uczestników
Organizowanie dla dzieci i młodzieży zajęć edukacyjnych, rekreacyjnych i sportowych promujących abstynencję i zdrowy tryb życia	Placówki oświatowe, jednostki pomocnicze, OPS, MCK, organizacje pozarządowe	Liczba zorganizowanych zajęć, Liczba uczestników
Udział w ogólnopolskich kampaniach informacyjnych i profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy	Placówki oświatowe, jednostki pomocnicze, OPS, MCK, GKRPA, organizacje pozarządowe	Liczba kampanii Liczba uczestników
Prowadzenie działań edukacyjnych dla rodziców, opiekunów, wychowawców w zakresie szkód wynikających z picia alkoholu, używania narkotyków, uzależnień behawioralnych przez dzieci i młodzież	OPS, GKRPA, placówki oświatowe, instytucje szkoleniowe	Rodzaj i liczba przeprowadzonych działań edukacyjnych, Liczba osób objęta działaniami
Prowadzenie działań edukacyjnych, w tym kampanii społecznych adresowanych do różnych grup docelowych, w tym do dzieci i młodzieży, rodziców, seniorów na temat zagrożeń wynikających z używania środków odurzających, substancji psychoaktywnych oraz szkód wynikających z uzależnień	OPS, GKRPA, placówki oświatowe, instytucje szkoleniowe	Rodzaj i liczba przeprowadzonych działań edukacyjnych, Liczba osób objęta działaniami
Podnoszenie kompetencji przedstawicieli instytucji działających w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz innych uzależnień (w tym od narkotyków i behawioralnych), w szczególności członków GKRPA i ZI oraz osób pracujących z dziećmi i młodzieżą np. w formie szkoleń, warsztatów	OPS, GKRPA, ZI, placówki oświatowe, Policja, służba zdrowia	Liczba zrealizowanych działań, Liczba osób objęta działaniami
Podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych	GKRPA, OPS, punkty sprzedaży alkoholu	Liczba zorganizowanych działań Liczba uczestników
Organizowanie konkursów o tematyce profilaktycznej promujących zdrowy styl życia, zakup nagród dla uczestników	OPS, GKRPA, Świetlica Środowiskowa „Muchomorki”, placówki oświatowe, MCK,	Liczba zorganizowanych konkursów, liczba uczestników

Upowszechnianie wiedzy dotyczącej problematyki uzależnień behawioralnych, w tym wydawanie materiałów informacyjno-edukacyjnych, prowadzenie kampanii społecznych	GKRPA, OPS	Liczba i rodzaj przeprowadzonych działań Liczba uczestników Ilość zakupionych, wydanych materiałów informacyjnych i edukacyjnych
Zakup materiałów profilaktycznych, informacyjno-edukacyjnych, pomocy dydaktycznych z zakresu uzależnień od alkoholu, narkotyków oraz uzależnień behawioralnych	OPS, GKRPA, ZI	Ilość zakupionych, wydanych materiałów informacyjnych i edukacyjnych
Upowszechnianie informacji dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie i możliwości przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności z problemem uzależnień	OPS, GKRPA, ZI, Policja, MCK placówki oświatowe,	Ilość działań informacyjnych
Diagnozowanie i monitorowanie problemów alkoholowych, narkomanii oraz uzależnień behawioralnych na terenie Gminy Mieroszów oraz finansowanie monitorowania skali problemów uzależnień w środowisku lokalnym poprzez min. prowadzenie badań, tworzenie lokalnych diagnoz, ewaluacji prowadzonych działań profilaktycznych	OPS, GKRPA	Rodzaj działań
Finansowanie pobytu dzieci i młodzieży na koloniach i obozach profilaktycznych poza miejscem zamieszkania	OPS, GKRPA, organizator wypoczynku	Liczba uczestników
Termin realizacji: 2026-2029		

Zadanie 2. Rozwój wsparcia dla rodzin, w których występuje problem uzależnień

Sposób realizacji	Realizator	Wskaźniki
Prowadzenie punktu informacyjno-konsultacyjnego dla osób uzależnionych, i ich rodzin	OPS	Liczba osób zgłaszających się do Punktu Konsultacyjnego Liczba udzielonych porad
Pomoc psychologiczna, terapeutyczna dla rodzin z problemem uzależnień i przemocy w rodzinie	OPS	Liczba osób zgłaszających się po pomoc Liczba udzielonych porad
Wspieranie rodzin w przezwyciężaniu sytuacji kryzysowych (w tym związanych z przemocą domową)	OPS, ZI, Policja	Liczba osób korzystających ze wsparcia Liczba rodzin, w których wszczęto procedurę Niebieskiej Karty
Udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnień, przemocy domowej wsparcia zgodnie z ustawą o pomocy społecznej	OPS	Liczba rodzin objętych wsparciem
Przeciwdziałanie przemocy domowej poprzez upowszechnianie informacji dotyczących zjawiska przemocy domowej i możliwości przeciwdziałania przemocy domowej, w szczególności w rodzinach z problemami uzależnień	OPS, ZI, GKRPA, Policja, prokuratura, sąd, placówki oświatowe, ochrona zdrowia	Liczba zakupionych materiałów informacyjnych. Liczba zrealizowanych kampanii Liczba przeprowadzonych diagnoz Liczba zrealizowanych szkoleń Liczba podmiotów pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej

Organizowanie grupy wsparcia dla osób z problemem uzależnień i ich rodzin oraz problemem przemocy w rodzinie	GKRPA, ZI, OPS,	Liczba osób uczestniczących w grupach wsparcia w ciągu danego roku
Pomoc dzieciom z rodzin z problemem uzależnień i przemocy – współfinansowanie działalności Świetlicy środowiskowej „Muchomorki”	OPS, GKRPA, Świetlica Środowiskowa „Muchomorki”, placówki oświatowe	Liczba dzieci
Termin realizacji: 2026-2029		

Zadanie 3. Rozwój wsparcia dla osób uzależnionych

Sposób realizacji	Realizator	Wskaźniki
Prowadzenie punktu informacyjno-konsultacyjnego dla osób uzależnionych, i ich rodzin	OPS, GKRPA	Liczba osób zgłaszających się do Punktu Konsultacyjnego Liczba udzielonych porad
Wdrażanie procedury zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego - prowadzenie rozmów motywujących, udzielanie informacji o możliwości podjęcia terapii, udzielanie informacji o działalności GKRPA, rozpowszechnianie materiałów informacyjnych o możliwościach uzyskania pomocy, informowanie o zjawisku przemocy domowej i możliwościach przeciwdziałania przemocy domowej, informowanie o dostępie do działań profilaktycznych, placówkach leczenia dla osób zagrożonych uzależnieniem lub uzależnionych od środków odurzających, kierowanie wniosków do sądu o przymusowe leczenie	GKRPA, OPS, ZI, Policja	Liczba przyjętych wniosków o objęcie leczeniem odwykowym przez GKRPA Liczba osób wezwanych na posiedzenia GKRPA Liczba wniosków skierowanych do sądu
Pomoc psychologiczna, terapeutyczna dla osób z problemem uzależnień i przemocy w rodzinie	OPS, GKRPA	Liczba osób zgłaszających się po pomoc Liczba udzielonych porad
Termin realizacji: 2026-2029		

Zadanie 4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

Sposób realizacji	Realizator	Wskaźniki
Wspieranie programów profilaktycznych adresowanych do osób uzależnionych i ich rodzin	OPS, instytucja realizująca zadanie	Liczba zrealizowanych programów Liczba osób uczestniczących w programach wspierających
Współpraca z organizacjami pozarządowymi, stowarzyszeniami, sektorem prywatnym w tym przekazywanie do realizacji zadań z zakresu profilaktyki, zgodnie z przepisami prawa	OPS, GKRPA	Ilość zorganizowanych działań/programów, Liczba uczestników
Termin realizacji: 2026-2029		

Zadanie 5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (reklama napojów alkoholowych) i art. 15 w/w ustawy (zakaz sprzedaży alkoholu niepełnoletnim, nietrzeźwym, pod zastaw lub na kredyt) oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Sposób realizacji	Realizator	Wskaźniki
Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 ¹ i art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego	Urząd Miejski, GKRPA, OPS	Liczba interwencji Ilość spraw w postępowaniu sądowym
Opiniowanie przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wniosków o udzielenie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych	GKRPA, Urząd Miejski	Ilość wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż i wyszynk napojów alkoholowych
Podejmowanie interwencji w związku z łamaniem zakazu spożywania alkoholu w miejscach publicznych	Policja	Liczba podjętych interwencji
Przeprowadzenie kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia sprzedaży napojów alkoholowych	GKRPA, Policja	Ilość skontrolowanych punktów sprzedaży alkoholu na terenie Gminy Mieroszów
Termin realizacji: 2026-2029		

W celu skutecznej realizacji powyższych zadań, ważne jest działanie interdyscyplinarne wszystkich podmiotów zaangażowanych przy realizacji zadań związanych z problematyką uzależnień i przemocy.

Rozdział IV

1. Działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i koordynatora do spraw profilaktyki uzależnień

1. Do zadań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, zgodnie z zapisami ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi należy:
  - 1) podejmowanie działań zmierzających do poddania się leczeniu odwykowemu przez osoby uzależnione od alkoholu,
  - 2) monitorowanie punktów sprzedaży napojów alkoholowych i wydawanie postanowień dotyczących zgodności ich lokalizacji, z odnośnymi uchwałami Rady Miejskiej Mieroszowa,

w związku z procedurą wydawania przez Burmistrza Mieroszowa decyzji w sprawie zezwoleń na sprzedaż alkoholu,

- 3) inicjowanie w środowisku lokalnym działań służących profilaktyce i rozwiązywaniu problemów uzależnień,
- 4) prowadzenie innych działań przewidzianych przepisami ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej i innych ustaw.

2. Dodatkowo przyjmuje się, że do zadań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych należy:

- 1) prowadzenie lokalnej polityki wobec problemów uzależnień, poprzez aktywny udział w tworzeniu i opiniowaniu aktów prawnych dotyczących tego zagadnienia oraz inicjowaniu działań zwiększających efektywność przyjętego Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 2) podejmowanie procedur interwencyjnych w sprawach przemocy domowej, na rzecz dobra członków rodzin, w tym małoletnich dzieci z rodzin, w których występuje problem uzależnień,
- 3) popularyzacja nowoczesnej wiedzy z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień,
- 4) opiniowanie wniosków dotyczących przyjmowania do wykonania szczegółowych zadań określonych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 5) wspieranie koordynatora w realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

3. Zadanie koordynowania i wykonania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych realizuje Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej w Mieroszowie.

Do zadań koordynatora należy:

- 1) przygotowanie projektu Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 2) bieżąca koordynacja i nadzór nad formalną i merytoryczną zgodnością wykonywanych zadań z przyjętym harmonogramem działań, ujętych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 3) przeprowadzanie analizy problemów uzależnień i stanu zasobów w dziedzinie ich rozwiązywania na terenie Gminy Mieroszków,
- 4) określanie zgodności podejmowanych działań z Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,

- 5) współpraca z instytucjami, organizacjami, podmiotami prywatnymi działającymi w sferze profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień,
- 6) uczestnictwo w naradach i szkoleniach doskonalących, służących podnoszeniu kwalifikacji i wzrostowi kompetencji w dziedzinie organizacji i prowadzenia pracy profilaktycznej, dotyczącej metod rozwiązywania problemów uzależnień,
- 7) współpraca z Pełnomocnikiem Wojewody Dolnośląskiego i Krajowym Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom.

2. Wynagradzanie członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Mioszowie

1. Zgodnie z Rekomendacjami Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom członkowie GKRPA reprezentują środowiska działające na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Osoby te mogą być bezpośrednio zaangażowane w realizację zadań, stanowiących elementy Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, wykonując przydzieloną pracę na podstawie odrębnych umów. Członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych powinni posiadać wymagane przeszkolenie w zakresie podstawowej wiedzy na temat problematyki alkoholowej, zgodnie z wymaganiami ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

2. Członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych otrzymują wynagrodzenie za:

- udział w posiedzeniu GKRPA w zakresie prowadzenia rozmów motywujących i wprowadzania procedur zmierzających do wydania postanowienia o poddaniu się leczeniu odwykowemu,
- dokonywanie analizy i planowanie potrzeb w zakresie ukierunkowania i wyboru dalszej pracy Komisji oraz procedowanie ofert i warsztatów szkoleniowych,
- prowadzenie ekspertyz punktów sprzedaży napojów alkoholowych, opiniowanie wniosków,
- przeprowadzanie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych,
- udział w działaniach profilaktyczno-edukacyjnych, kampaniach oraz innych dodatkowych działaniach w zakresie profilaktyki uniwersalnej, selektywnej oraz wskazującej prowadzonych na terenie Gminy Mioszów.

Za pracę w Komisji członkowie otrzymują wynagrodzenie wg ustalonych poniżej stawek:

- dla Przewodniczącego Komisji – 350,00 zł brutto,
- dla Zastępcy Przewodniczącego – 270,00 zł brutto,

- dla Sekretarza – 300,00 zł brutto,
  - dla pozostałych Członków Komisji – 250,00 zł brutto,
  - za kontrolę jednego punktu sprzedaży alkoholu – 60,00 zł brutto.
3. Wynagrodzenie, o którym mowa w punkcie 2 przysługuje, jeżeli członek komisji uczestniczył w posiedzeniu Komisji to znaczy od jego otwarcia, aż do czasu zamknięcia lub realizował pozostałe czynności wymienione w punkcie 2.
4. Podstawą do wypłaty wynagrodzenia stanowi sporządzona każdorazowo lista obecności potwierdzona przez Przewodniczącego lub Zastępcę Przewodniczącego Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
5. Członkom komisji przysługuje zwrot kosztów poniesionych z tytułu podróży służbowych środkami komunikacji miejskiej, dotyczących szkoleń, konferencji, wyjazdów do Sądu itp. według zasad uregulowanych rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (t.j. Dz.U. z 2023 r., poz. 2190).
6. Polecenie każdego wyjazdu służbowego podpisuje Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej w Mieroszowie.
7. Zwrot kosztów podróży nastąpi na podstawie polecenia wyjazdu służbowego.
8. Wynagrodzenie oraz zwrot kosztów podróży będzie wypłacane przelewem na wskazany rachunek bankowy.

Rozdział V

1. Zasady finansowania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Mieroszów na lata 2026-2029

1. Podstawę finansową realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Mieroszów na lata 2026-2029 stanowią dochody Gminy z opłat za zezwolenia wydane na podstawie art. 18 i 18¹ oraz dochody z opłat określonych w art. 11¹ ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
2. Środki finansowe pochodzące z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, znajdujące się w dyspozycji Burmistrza, niewykorzystane w bieżącym roku budżetowym nie

wygasają z upływem tego roku i są przeznaczone w następnym roku budżetowym na realizację zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

3. Koszty obsługi programu realizowanego przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Mieroszowie, w tym doposażenie stanowisk pracy, zakup materiałów, sprzętu, literatury i czasopism, udział w szkoleniach i konferencjach, podnoszenie kwalifikacji pracowników, itp., finansowane są ze środków Programu.

4. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Mieroszów na lata 2026-2029 określa ogólne założenia organizacyjne i formy działania służące osiągnięciu powyższych celów. Przyjęcie szczegółowych programów profilaktycznych do realizacji w ramach Programu, wymaga złożenia przez ich autorów i wykonawców odpowiednich projektów koordynatorowi. Wdrożenie programów wymaga każdorazowo pozytywnej opinii członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Mieroszowie.

Rozdział VII

1. Monitorowanie programu

Poszczególne działania i procedury podlegają monitoringowi, którego celem jest poprawa efektywności działań.

Burmistrz Mieroszowa w danym roku sporządza raport z wykonania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii i efektów jego realizacji, który przedkłada Radzie Miejskiej Mieroszowa w terminie do dnia 30 czerwca roku następującego po roku, którego dotyczy raport.

UZASADNIENIE

Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 2151) określiła zadania w zakresie prowadzenia działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych jako zadanie własne gminy.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Mieroszów na lata 2026-2029 uchwała się na podstawie art. 4¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 2151) oraz art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1939). Art. 4¹ ustawy z dnia 6 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi i art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, nakłada na gminy obowiązek realizacji w postaci uchwalonego przez radę gminy – jednego gminnego programu działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu oraz przeciwdziałaniem narkomanii. Program określa zakres i formę realizacji działań związanych z przeciwdziałaniem alkoholizmowi, narkomanii i uzależnieniom behawioralnym na terenie gminy Mieroszów. Stanowi on kontynuację zadań realizowanych w latach poprzednich.

Przy opracowaniu Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Mieroszów na lata 2026-2029 uwzględniono obligatoryjne zadania wynikające z w/w ustaw oraz Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Mieroszów na lata 2021 – 2027.

Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Mieroszów na lata 2026-2029 są środki uzyskiwane z tytułu wydawanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, które określa plan finansowy.

W świetle powyższego podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Mieroszów na lata 2026-2029 jest zasadne.